

MUNKÁS

Vertőmagot kérnek a parasztlak — Reakciós jelenések a szécsényi járásban — Nemzeti Bizottság ülése — Megszűnnek a fekete vágások — Pártélet — Társadalom a hadifoglyokért — Sport

DEMOKRATIKUS HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Ára 4 — P

I. évfolyam. 32. szám.

Előfizetési negyedévre 48 — P.

Salgótarján, 1945. szeptember 22

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Hunyadi-utca

Orosz szakszervezeti kiküldöttek érkeznek kedden Salgótarjába.

A hazugságok ellen.

Sorsdöntő időköt él az ország nagyjelentőségű események történelme a határainkon belüli és kívül egyaránt, amelyek igen hosszú időre megszabják hazánk történetét. Londonban a „big five”, a „nagy öt” külügyminiszteri tanácsa készíti elő a legújabb államokkal a békészerződéseket. Magyarország is tehát hamarosan békét köthet az Egyesült Nemzetekkel. Ezzel a hatalmas külpolitikai eseménnyel egyidejűleg megtartják nálunk a választásokat az ideiglenes Nemzetgyűlés által elfogadott választójogi törvény alapján és szellemében.

Az általános egyenlő és titkos választójogi törvény becikkelyezése csaknem egyenlő értékűnek tekinthető a híres 600-as rendelettel, a nagybírók rend megszűntetéséről szóló történelmi jelentőségű törvénnyel. Ilyen körülmények között, ahogyan ez most fog történni, a magyar nép még soha sem választott. Ezuttal nem a NEP vagy a MÉP vagy a Csodaszarvasok pártjának lepszeli, torokbang, agyonitott kortesei fogják a falu és kisvárosok népét a kormánypárt sorába bilitani vagy csendőrékkel gédába állítani és úgy szavaztatni, ahogy felül lötyülnek. A „régii jó tábariak” kortesidejének és a Hortby-felék álválasztásainak örökre vége.

A magyar nép a demokratikus pártok valamelyikére adja le szavazatát, mindenki saját nézeteinek és meggyőződésének megfelelően arra a pártra, amelyre óhajítja és szabad elhatározásában semmiféle hatósági erőszak nem fogja befolyásolni. A nép nem kormánypárti szavazatokat „szolgáltató” nyáj lesz, hanem önálló politikai cselekvőképességét szabadon kimutathatja.

Néhány dologra a választások előtt fel kell azonban hívni a figyelmet. Ez az első szabad magyar választás óriási tét és amilyen nagy eredményekkel kecsegtet, éppoly nagy veszélyeket is rejt magában. Vizsga lesz ez a demokratikus választás, egy évszázadok óta politikailag elnyomott, rosszul nevelt nemzet érettségének próbatétele, az első nem felülről irányított vélemény nyilvánítása. Kívül és belül is árgus és sóvár szemekkel figyelik mozdulatainkat, lesik munkánkat és ahogyan a demokratikus közvélemény az igazi demokratikus szabadság szellemének érvényesülését óhajítja és reméli a választásunktól, éppúgy van a világgözvéleménynek egy másik kisebb része, amely szövetkezve demokráciánk belső ellenségével, kárörömmel várja a kudarcunkat, bizik benne, hogy a pártszennvedélyek erősebbek lesznek a magyar nép szabadságánál, a kifejlődő, egyetemleges magyar demokrácia szereteténél és a fiatal de-

Szemelvényes dialektika.

Manapság sokat halljuk ezt a szót, dialektika, vagy dialektikus materializmus. Dialektikus gondolkodás, stb. A legelőbbben nincsenek vele tisztában, hogy mit jelentenek ezek az idegen szavak, nem nagyképu bírók e ezek a valóságban, előkezően hangzó szóvirágok? Van természetesen sok, akiknek az értelme előtt homályos ezeknek a kifejezéseknek a jelentése és használják, mert éppen ez a divat. Ugyanúgy mint annakidején használatos volt a „demoliberalis, judeop utokrata, stb.”, de nem folytatom, mert ezért ma — ne gondoljunk rosszra — elmevőgyintézet jár. Ezeknek a szavaknak a használata ugyanis nem „reakció”-t jelent, hanem egész egyszerűen a megszokottnál is fokozottabb ostobaságot. Tudniillik a fenti utóbbi kifejezéseknek a szó szoros értelmében semmi értelme sincs; éppen azért használta őket annyira a német géniusz örök faklyája, Hitler. A dialektikus gondolkodás ezzel szemben a modern ember logikája. Vegyünk egy szemelvényes példát: az átlag kispolgár, ha ma 13 év után végre értesül a fasiszta Németországban történt rémségekről, a gázkamrákról, milliók halálra kínzásáról, a dantei gyötrelmekről, amelyeken százezrek mentek keresztül, akkor — feltéve, ha nappal világosabb érvek hatására hajlandó azokat elhinni — (ez is kispolgári tulajdonság: ami furcsa, szokatlan, vagy nekem kellemetlen, egyszerűen nem hiszem el) kimondja a szentenciát X, vagy Y német parancsnok, vagy fasiszta vezető örült volt. Ez az egész! Egyéb hozzáfűzni valója nincs. A kérdést elintézte. Nem mélyed el annak a rendszernek az elemzésében, amely lehetővé tette a szadista örültek ezreinek, sőt százezreinek a kifejlődését és teljesen figyelmen kívül hagyja az itt aradt ferdített góccokat, a hátrahagyott és korántsem kipusztult méteyelt, a torz gyűlölet csíráját, amely tovább él a lelkekben, a fasiszmus teljes összeomlása után. Az átlagember, a politikailag és társa-

demokratikus magyar államélet elbukik az első vizsgáján.

Nem nyugodt békeidők kiegyensúlyozott légkörében tartjuk meg első szabad választásunkat, hanem a báboru befejezését követő még kikristályosodatlan nemzetközi helyzetben, a balold és reakciós erők kiisszámogóttá civalkodásának árnyékában. A követelmények tehát fokozottabbak, mint bármikor és nekünk az átlagosnál értékesebbet kell művelnünk ahhoz, hogy a bizalmatlanság ködétől kitörhessük.

Ahhoz, hogy a bonyolult nemzetközi helyzetben megtaláljuk a kibontakozás útját, hogy a demokratikus hatalmak bizalmát elnyerjük, hogy megmutassuk a Szovietuniónak, Nagybritánia és az Amerikai Egyesült Államok népeinek, hogy méltók va-

dal világ képzetlen és iskolázatlan ember csak a tényeket látja; a megelőző folyamatokat és a további várható fejlődés mozzanatait nem kutatja. Nem veszi észre, hogy a dolgok helyzete a fejlődés örök folyamatában egy pillanatnyi állomás. Még akkor is, ha ez a „pillanat” esetleg száz, vagy ötven év. Mindent valami megelőzött és a szadista gyilkosok kifejlődéséhez is egy út vezetett, egy rendszer tervszerű törekvése. Ez a rendszer felismerte, hogy az irányított gyűlölet milyen hatalmas politikai tökével kecsegtet. Ez azt igyekezett kiaknázni. Nevelte és tenyésztette a legzlelkű emberfaját. És megszülettek a Mengelék, a Baky Lászlók, SS príbékek és keretlegények, a haláltáborok és római kettők tömegkínzó. A dialektikus gondolkodó ember nem elégszik meg a világ pillanatnyi helyzetének szemléletével, hanem kutatja a kialakulást, azt hogy mi vezetett oda, ahol ma tartunk. A dialektikus gondolkodó ember ma a legmagasabb rendű gondolkodási módszer birtokosa: egy személyben filozófus, lélektudós, történész és nevelő. Aki előtt megnyílnak a dialektika szépségei, újfajta igazságok birtokába jut és úgy látja a világot, mintha hájog esett volna le a szeméről.

Pedagógiai szemináriumok a vármegye területén.

A vármegye tanítói és tanárai az elmúlt nyári szünidőben demokratikus átképzésben nem részesültek. Ennek a hiánynak részbeni pótlására a vármegye összes járásaiban egy napos szemináriumok lesznek a következő sorrendben: szept. 20-án Diósjenő, 21-én Balassagyarmat, 22-én Szécsény, 24-én Salgótarján (Acélgymnázium iskola tornatermében reggel 9 órai kezdettel), 25-én Lőrinci a 28-án Nagymaros. A szemináriumok mindegyikén részt vesz Iványi József tanügyi tanácsos, vármegyei tanfelügyelő és Moldoványi János vármegyei tanügyi szakszervezeti titkár, mint az országos Pedagógus Szabad Szakszervezet központi előadója.

gyei tanfelügyelő és Moldoványi János vármegyei tanügyi szakszervezeti titkár, mint az országos Pedagógus Szabad Szakszervezet központi előadója.

A szemináriumok tárgysorozatának mindegyikén három előadás szerepel és pedig: 1. Hogyan szolgálhatja a nevelő az országépítést? 2. Az általános iskola. 3. Eszmék és jelszavak tegnap és ma. Mindehárom előadás fontos és nagy horderejű kérdéseket fog tárgyalni s ép ezért a szemináriumokon való megjelenés a járások területén működő tanítók és tanárok részére kötelező. A szemináriumokon vendégként részt vesznek a Nemzeti Bizottságok, az összes politikai pártok, a hatóságok s az egyházak kiküldött képviselői is.

Lapunk részletes összesítő beszámolót fog majd hozni a szemináriumok lefolyásáról, addig is jó és eredményes munkát kívánunk vármegyénk pedagógusainak s egyúttal bíszük, hogy a rövid időre szabott szemináriumok termékenyítőleg fognak hatni nemcsak a tanárokre, hanem vármegyénk közoktatásügyére is.

Figyelem!

A Magyarországon tartózkodó szovjet szakszervezetek képviselői szeptember hó 25-én, délután ellátogatnak Salgótarjába. Ebből az ünnepélyes alkalomból a Magyar Kommunista Párt a szakszervezetekkel együtt ünnepélyt rendez a Fő téren. A pontos időpontokat a közönség a falragaszokról fogja megtudni.

Meghívó.

A Magyar Kommunista Párt salgótarjáni szervezete folyó hó 22-én, este 8 órai kezdettel műsoros estet rendez, amelyre a város közönségét szeretettel meghívja. A műsoros est után hajnalig tartó tánc lesz.

A bányászok és ipari munkások a magyar gazdatól várják a honyort!

dolgozhat és tevékenykedhet pártja érdekében, de ezeken az elemi „játékszabályokon” a nemzet érdekében nem teheti túl magát senki sem.

A Magyar Kommunista Párt salgótarjáni szervezete el fog követelni mindezt, hogy a választások ebben a járásban a lehető legtisztábbak legyenek. Együttműködés a testvérpárttal és lojális szellem érvényesítése a többi párttal, így a Kiszegapárttal is mindaddig, amíg ezeket az elemi megegyéseket magukra nézve a többiek is kötelezőnek tartják. A választókörzés feladata a pártok programjának és cselekedeteinek józan, eldöntéletektől mentes bírálata és hovatartozásának eldöntése.

